

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 3046/05
15.03.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Звездане Лутовац, Николе Станојевића, Михаила Рулића и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник АБ адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БА адвокат, ради поништаја уговора, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Крагујевцу Гж. 432/05 од 18.8.2005. године, у седници већа одржаној 15.3.2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као НЕОСНОВАНА ревизија туженог изјављена против пресуде Окружног суда у Крагујевцу Гж.432/05 од 18.8.2005. године.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Баточини П.бр.519/96 од 21.4.2004. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је утврђено да је ништав уговор о поклону непокретности оверен пред Општинским судом у Баточини дана 27.11.1992. године под Ов.бр.880/92 и уговор о поклону непокретности оверен пред истим судом 23.2.1994. године под Ов.бр.78/94 закључен између сада пок. ПП, као поклонодавца и ББ, као поклонопримца. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиљи исплати износ од 3.827.254,00 динара, на име вредности продатих непокретности прибављених уговором о поклону Ов.бр.880/92 од 27.11.1992. године и Ов.бр.78/94 од 23.11.1994. године са законском затезном каматом од 6.5.2003. године па до исплате под претњом извршења. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде парничних трошкова плати 102.500,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Крагујевцу Гж.432/05 од 18.8.2005. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Општинског суда у Баточини П.бр.519/96 од 21.4.2004. године, у изреци под један. Ставом другим изреке, иста пресуда укинута је под 2. и 3. и у укинутим деловима предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. ЗПП ("Службени лист СФРЈ" бр. 4/7..."Службени лист СРЈ", бр. 3/02), који се примењује на основу члана 491.став 1. ЗПП-а, ("Службени гласник РС" бр. 125/04), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП-а, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити из тачке 14. цитиране законске одредбе јер су разлози образложења другостепене пресуде јасни, а нису супротни стању у списима. Није учињена ни битна повреда из тачке 8. цитираног става на чије постојање тужени ревизијом указује, обзиром да је тужени био присутан на рочишту када је достављен налаз - извештај специјалисте неуропсихијатра од 7.3.1980. године из Института за ментално здравље у Београду, па је упознат са његовим постојањем и могао је о истом расправљати.

Неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је ћерка, покојног ПП, који је био дугогодишњи алкохоличар, лечен у "ВВ" још 1971. године када су код њега били јасно изражени психовегетативни симптоми и знаци полинеуропатије, дугогодишњи етиличар са покушајима апстиненције који су доводили до тешких криза у виду анксиозности, депресивности, губитка контроле, што је довело до трајне неспособности за рад на његовом радном месту, а 1980. године код њега регистрован органски психосиндром (dementia alcoholica) и polineuropatija alcoholica. У наведеној психијатријској болници био је хоспитализован у периоду од 25.5. до 30.6.1994. године, као дугогодишњи етиличар уз констатацију да се последњих 10 година свакодневно опија, а да се на терапије не јавља од 1976.године. Комисија вештака КБЦ - Крагујевац од 14.12.1997. године, је утврдила да је услед дугогодишњег алкохолизма код сада пок. ПП, дошло до измена психовизичког и социјалног живота кроз испољавање интелектуалне дефицитарности (dementia alcoholica) алкохолна излапелост, сугестибилности у погледу изражавања сопствене воље, која је у периоду закључења уговора била смањена уз евидентна соматска обољења (polineuropatija) и психичке тегобе при чему се не искључује могућност повремених периода у којима би могао бити критичан и увиђаван (Lucida intervala). Према налазу комисије вештака Института за психијатрију - Центар за судску психијатрију из Београда који је базиран на истој медицинској

за психијатрију – центар за судску психијатрију из Београда која је базиран на истој медицинској документацији, а дат 10.5.2001. године, пок. ПП је услед хроничног алкохолизма прогресивног карактера, био особа код које је наступило психичко (demencija-izlapanost) телесно (polineuropatia – oštećenje nerava) и социјално (губитак радне способности) пропадање-хронично душевно обољење узроковано алкохолизмом које датира из времена пре у време и после закључења предметних уговора о поклону (закључених 1992. и 1994. године), због ког он није био способан за расуђивање и слободно изражавање своје воље, нити је био способан да схвати значај правних радњи које врши и последица које из тих правних радњи проистичу, а тиме и потпуно пословно неспособан. На главној расправи одржаној дана 27.11.2003. године вештак др.доц. ГГ –неуропсихијатар у име Комисије наведеног Института и вештак проф.др.ДД, неуропсихијатар у име Комисије КБЦ Крагујевац, усагласили су у потпуности своја мишљења у погледу изнете разлике из својих писмено датих налаза у погледу чињенице да ли је пок. ПП имао могућности предузимања вољних радњи уз свест о предузетим правним радњама и њиховим последицама, у одређеним периодима, (lucida intervala) тако што су ову могућност у потпуности искључили, изјаснивши се да он у моменту закључења оба оспорена уговора о поклону није био пословно способан.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови поступили када су утврдили ништавост уговора о поклону непокретности Ов.бр.880/92 од 27.11.1992. године и Ов.бр.78/94 од 23.2.1994. године.

Чланом 56. став 1. ЗОО, прописано је да за закључење пуноважног уговора потребно је да уговарач има пословну способност. Уговор о поклону, као и све друге уговоре облигационог права, могу закључивати само пословно способне странке. Како је у поступку на несумљив начин утврђено, на основу усаглашених мишљења две комисије вештака неуропсихијатара (Института за психијатрију из Београда и КБЦ Крагујевац), да пок. ПП у моменту закључења предметних уговора о поклону није био пословно способан, то су нижестепени судови правилном применом одредбе члана 103. Закона о облигационим односима у вези цитираног члана 56. став 1. истог Закона, утврдили ништавост оспорених уговора, правилно налазећи да су они противни принудним прописима јер поклонодавац није имао пословну способност која се тражи за закључење тих уговора.

У том контексту је без утицаја на другачију одлуку ревизијски навод туженог о неразјашњеном мотиву поклонодавца из којег је закључио предметне уговоре, јер би у смислу члана 53. став 3. ЗОО, за овакве уговоре без накнаде, евентуална недопуштеност и то битне побуде једног од уговарача за закључење уговора, била само правни разлог више у прилог ништавости тих уговора.

Остали ревизијски наводи туженог усмерени су на оспоравање другостепене пресуде у делу одлуке која није правноснажна па их Врховни суд није ни разматрао зато што се ревизија може поднети само против правноснажне пресуде донесене у другом степену у смислу члана 382. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу члана 393. раније важећег ЗПП-а, а сходно члану 491.став 1. важећег ЗПП-а, одлучено је као у изреци .

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

нн